

INFOBROCHURE HVV-OVM
DENDERSTREEK

Inhoudstafel

Inhoudstafel	1
Voorwoord	2
Niet-confessionele zedenleer in de lagere school.....	4
Wat doet de leerkracht NCZ?	4
Welke thema's en themavelden staan in het leerplan?.....	4
Vrijzinnige symbolen	6
De fakkel	6
Ontstaan van het fakkelsymbool.....	6
Betekenis	6
De blijde man (happy man)	6
Evenementen HVV-OVM Denderstreek	7
Fluoflitsfuij & Eetfestijn.....	7
Vrijzinnige rituelen	7
Lentefeest.....	8
Feest Vrijzinnige Jeugd	8
Bevriende verenigingen.....	10
Slot.....	12
Bronnenlijst	12
Colofon	12

Voorwoord

Beste lezer

Onze maatschappij is tijdens de laatste jaren enorm geëvolueerd. Vandaag de dag worden we geconfronteerd met een geglobaliseerde en veranderende samenleving waarin we, verspreid over de hele wereld, verschillende filosofische overtuigingen terugvinden. Een mooi wereldbeeld waar er jammer genoeg steeds meer polarisatie voorkomt en waar geloofsbeleving onderhevig is aan dogmatische benaderingen.

Een respectvolle samenleving opbouwen in deze diverse en complexe wereld is slechts mogelijk indien we begrip kunnen opbrengen voor de andere. Indien we trachten een open geest te houden en met een kritische blik naar onszelf en naar de wereld rondom ons kijken. Hierbij moeten we aanvaarden dat iedereen anders is en een andere mening kan hebben, maar ook dat iedereen en elke mening gelijkwaardig is.

Voor vrijzinnige humanisten zijn respect, dialoog en verdraagzaamheid het ABC van samenleven. Wat ons verbindt, is sterker dan wat ons van elkaar onderscheidt. Samen maken we er het beste van, nu en in de toekomst. We streven naar een warme, solidaire en democratische samenleving waar ieder mens gelijkwaardig is en zichzelf kan zijn. Dit zijn de universele waarden van de vrijzinnigheid waar de mens, als schepper en drager van morele waarden, centraal staat.

Onze morele kernwaarden zijn dan ook: kritische blik, vrijheid, gelijkwaardigheid, solidariteit, verdraagzaamheid, scheiding kerk en staat, democratie en zingeving. Ook de mens met al zijn gelijkenissen en verschillen én met zijn gevoelens, alsook de natuur, zijn voor ons belangrijke thema's.

Ook kinderen worden elke dag met die complexe samenleving geconfronteerd. Dit gebeurt via de media, op de speelplaats, tijdens vrijetijdsactiviteiten of gewoon in de directe omgeving van het kind. Dit kan voor hen een uitdaging zijn om deze onderlinge verscheidenheid te kunnen plaatsen, begrijpen en respecteren.

Door bewust te kiezen voor niet-confessionele zedenleer als levensbeschouwing voor uw kind heeft u al een eerste belangrijke stap gezet in de humanistische ontwikkeling van uw kind. In de lessen niet-confessionele moraal krijgen kinderen vrijzinnige waarden mee die ze leren toepassen op zichzelf en op situaties waarmee ze geconfronteerd worden in deze diverse en complexe hedendaagse maatschappij.

Zowel de zesjarigen als de twaalfjarigen staan op belangrijke kruispunten in hun leven. De jongsten hebben de overgang van de kleuterschool naar de basisschool gemaakt. De tieners staan klaar om de overstap te maken naar het middelbaar onderwijs. Elke levensbeschouwing zal vanuit het eigen perspectief deze jongeren helpen door hen universele morele waarden mee te geven en hen bij te staan tijdens hun levensbeschouwelijke ontdekkingsreis.

Ook wij vieren feest waarbij het kind in het middelpunt van de feestelijkheden en de filosofische beleving staat. Confrontatie met zichzelf en anderen, de zoektocht naar zelfstandigheid en het leren dragen van verantwoordelijkheid staan hier centraal.

Net zoals andere levensbeschouwingen heeft de vrijzinnige gemeenschap een symbool waarmee we onze filosofische overtuiging kenbaar maken aan de buitenwereld, de fakkel. Laten we met deze fakkel dan ook het licht ontbranden om zo tot een warme samenleving te komen waar het kind de waarden van het humanisme ook echt kan beleven.

Vrijzinnige groet,
Wouter Lox
Voorzitter HVV-OVM Denderstreek

Niet-confessionele zedenleer in de lagere school

In de lessen niet-confessionele zedenleer leren jongeren vrij en zelfstandig denken en handelen, op een vrijzinnig- humanistische basis. Dit betekent:

- op een a-dogmatische manier (zonder leer- of geloofsregels)
- de mens en zijn geluk staat centraal.
- het vrij onderzoek.

Nc-zedenleer is dus geen ideologie, het is een open vak... Kinderen leren over zichzelf en over wat mensen denken en doen. Ze denken na over hoe ze willen leven, over waarom ze iets doen of juist niet doen, hoe ze op een fijne manier met iedereen kunnen omgaan.

De lessen zijn eigenlijk een ontdekkingstocht naar zichzelf, naar de anderen, en naar de wereld om hen heen. Niet-confessionele zedenleer betekent een morele vorming waarin actief leren centraal staat. De kinderen krijgen de kans om zelf te verkennen, te exploreren. De zedenleerklas is een plaats waar men 'samen' is, leert discussiëren, leert het woord voeren, leert luisteren, leert waarderen...

Wat doet de leerkracht NCZ?

De leerkracht NCZ vertrekt vanuit concrete situaties of verhalen die aansluiten bij de leefwereld van het kind. Zo kunnen ze zich inleven in de gedachten en de gevoelens van anderen. De kinderen leren samenwerken, taken verdelen, verantwoordelijkheid nemen, op een verdraagzame en respectvolle manier met elkaar omgaan.

Via allerlei gespreksvormen leren de kinderen dat niet iedereen dezelfde mening heeft, leren ze de mening en argumenten van anderen kennen en leren ze vrij en zelfstandig denken. Via diverse spelvormen en andere creatieve manieren leren de kinderen zich zowel verbaal als non-verbaal uitdrukken. Ze leren ook handelen volgens hun eigen inzichten.

Allemaal fijne manieren waarmee we kinderen laten uitgroeien tot autonoom denkende en handelende jongeren. Jongeren die met respect en verantwoordelijkheidszin, op een verdraagzame en rechtvaardige manier, zich willen engageren om mee te bouwen aan een humanere wereld.

Voor de kinderen van het eerste leerjaar is er Knubbe, het zedenleerbeertje. Via zijn avonturen zullen de kinderen geholpen worden om een aantal zaken rond waarden en normen bespreekbaar te maken.

Welke thema's en themavelden staan in het leerplan?

Het volledige leerplan NCZ hier oplist zou ons te ver leiden maar hier volgt een greep uit de verschillende thema's die aan bod kunnen komen tijdens de lessen nc-zedenleer:

- Wie ben ik? Wie ben jij?
- Ik wil groeien!
- Wees creatief!
- Elk kind is mijn kind.
- Mooi 'anders', leven zonder vooroordelen.
- Waag het niet of...!
- Ik wil vrede!
- Alle kinderen hebben rechten.

VERDRAAGZAAMHEID

Tinne gelooft in god,
Ik niet
Mimoun is moslim,
Mia en haar ouders nu ook
Olger zegt dat er nog leven is
Na de dood
David loopt met een keppel op zijn hoofd
Gino draagt ringen in beide oren,
En eentje door zijn neusvleugel
Fatima draagt een jeans en Nikepantoffels
Gekke Sam woont in een hut
In het bos
Paul is veertig en verzamelt treintjes
Suriyani woont op Bali waar crematie een echt feest is
Nele heeft een splaakgeblek
Fritz zijn gebit is net een schietkraam
Mia heeft een lijfgeur
Jan is lichamelijk gehandicapt
Nango woont in de Kalahari en eet wormen en slakken,
Zo uit de grond
Greet draagt zulke ouderwetse kleren
Maartens ouders leven in een woonwagen
Piet....euh... DIE is normaal

- onbekend

Vrijzinnige symbolen

De fakkel

De fakkel is het symbool van het Belgisch Vrijzinnig Humanisme. De fakkel mét aan beide zijden drie mannetjes. Het fakkelsymbool is trouwens ook het officiële symbool van de Belgische Vrijzinnigheid. Ook de Unie Vrijzinnige Verenigingen (UVV) plaatst ze op al haar publicaties.

Ontstaan van het fakkelsymbool

De fakkel is reeds sinds de verlichting een belangrijk symbool. Het huidige fakkelsymbool werd begin jaren '70 ontworpen vanuit de vrijzinnig laïciserende centra van de kust (Knokke-Heist en Oostende) voor eigen gebruik. Dit sloeg zo goed aan dat de Belgische vrijzinnigheid meteen de fakkel als nationaal symbool koos.

Betekenis

De fakkel staat symbool voor kennis, rede en vooruitgang. De fakkel 'verlicht' de duisternis. De fakkel staat ook meer en meer voor warmte en gevoelens.

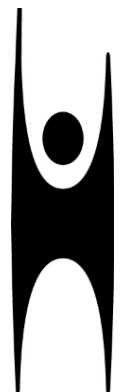
De mannetjes aan weerszijden van de fakkel staan symbool voor het humanisme waarin de mens centraal staat. De mannetjes raken elkaar, wat staat voor verbondenheid en solidariteit. Een menselijke broederketen als het ware. De mannetjes links staan lager dan de mannetjes rechts. Dit verwijst naar de mogelijkheid van de mens om te groeien naar meer kennis en inzicht.

De fakkel en de mannetjes staan in een cirkel gevat, als symbool voor wereldsolidariteit. Alle mensen voelen zich in het licht van de rede onderling verbonden.

De blije man (happy man)

De zogenaamde 'happy man' is het symbool van het humanisme. Het werd in 1965 door de British Humanist Association gekozen tijdens een wedstrijd voor ontwerpen. Met de jaren is het uitgegroeid tot het wereldwijde symbool van het humanisme. In Vlaanderen werd het gebruikt als logo door het vroegere 'Humanistisch Verbond' (HV, opgericht in 1951)

De 'happy man' symboliseert het feit dat de mens maar 1 leven heeft en dat hij/zij er dus goed aan doet om te proberen gelukkig te zijn. Het drukt letterlijk het geluk uit: de menselijke figuur die rechtstaat en de handen in de lucht steekt, als teken van menselijk geluk. Geluk voor het individu, geluk voor allen. Het menselijke geluk in het hier en nu...niet later in het hiernamaals...

Evenementen HWV-OVM Denderstreek

Elk schooljaar organiseren wij vier evenementen. We starten het jaar met de Fluoflitsfuif in combinatie met het eetfestijn. Daarna volgen de vrijzinnige overgangsfesten: het Lentefeest voor de kinderen van het eerste leerjaar en het Feest Vrijzinnige Jeugd voor de kinderen van het zesde leerjaar. Dit laatste wordt gecombineerd met een reflectief weekend voor de twaalfjarige feestkinderen.

Fluoflitsfuif & Eetfestijn

De Fluoflitsfuif is een evenement waar alle kinderen steevast naar uitkijken. Dansen en springen op hun lievelingsmuziek met verrassende lichteffecten, rookmachines, stroboscopen, lichtslangen en blacklights. De gastheer van de avond is DJ Klutske, een echte entertainer die het feestje in goede banen leidt. En door de dresscode van witte en fluorescerende kledij is dit evenement een waar spektakel om te zien.

Ouders en sympatisanten zijn tijdens de kinderfuif welkom op ons eetfestijn waar er genoten kan worden van een hartige maaltijd en een lekker wijntje of een ander drankje.

Vrijzinnige rituelen

Het Lentefeest voor de 6-jarigen en het Feest Vrijzinnige Jeugd voor de 12-jarigen behoren tot de eerste plechtigheden die door de vrijzinnige gemeenschap georganiseerd werden. Op het einde van de 19e eeuw ontstonden ze als vervanging van de communiefeesten.

Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren er nauwelijks vieringen. Maar vooral vanaf de jaren '60 van de vorige eeuw kenden de feesten een groeiend succes.

Lentefeest

Het Lentefeest duidt de overgang aan van de kleuterschool naar het lager onderwijs. De kleutertijd is hiermee voorbij. De kinderen kunnen vanaf het eerste leerjaar de cursus niet-confessionele zedenleer volgen. Kiezen voor een morele vorming in een open geest, waarbij het kind op weg wordt geholpen om zelf normen en waarden te ontdekken en zo een zelfstandig en kritisch ingesteld mens te worden.

Tijdens het Lentefeest worden de zesjarige feestelingen in de bloemetjes gezet. Ze kunnen samen met de leerkrachten niet-confessionele zedenleer en hun familie genieten van een feestelijke dag in festivalsfeer. Er zijn hapjes en tapjes, vrijzinnige spellen die rond enkele kernwaarden uitgewerkt zijn en een heus podiummoment voor elke feestkind.

Feest Vrijzinnige Jeugd

Het Feest Vrijzinnige Jeugd in het 6e leerjaar is geen afsluiting van deze periode maar een overgangsmoment naar de middelbare school waar de lessen zedenleer verdergezet worden en de vrijzinnige en humanistische thema's verder worden uitgediept.

Door samen het Lentefeest en het Feest Vrijzinnige Jeugd te vieren, laten kinderen, tieners, ouders, grootouders, familie en vrienden zien dat ze allemaal deel uitmaken van de grote vrijzinnige gemeenschap.

Het Feest Vrijzinnige Jeugd (FVJ) behandelen wij als een tweeluik. Als eerste is er het Weekend FVJ waar de twaalfjarigen voor twee dagen aan de hand van leuke activiteiten, met een vrijzinnig humanistisch tintje, even stilstaan bij enkele kernwaarden waar ze de voorbije zes jaar rond gewerkt hebben tijdens de lessen niet-confessionele zedenleer.

Daarnaast maken de tieners ook kennis met leeftijdsgenoten uit hun regio waardoor er vaak mooie vriendschappen ontstaan. De erkende monitoren stellen alles in het werk om er samen met de kinderen een leerrijk, boeiend en onvergetelijk avontuur van te maken.

Het tweede deel van het Feest Vrijzinnige Jeugd wordt gevierd in de grote schouwburg van cc De Werf te Aalst. Hier kan de familie genieten van een wervelende voorstelling waar de feestkinderen hen verrassen met hun eigen invulling van gekozen jaarthema. Aangezien het een show voor en door kinderen is, kunnen de feestelingen zelf ook genieten van het spektakel. De twaalfjarigen werken tijdens de lessen niet-confessionele zedenleer een heel jaar naar hun feest toe. Hun toonmoment tijdens de voorstelling is de kers op de taart. Samen met de leerkrachten en hun familie maken ze er een onvergetelijke dag van.

Indien jullie interesse hebben in deelname aan één van onze evenementen verwijzen wij u door naar het slot van deze brochure voor meer informatie.

Bevriende verenigingen

UVV – Unie Vrijzinnige Verenigingen

De Unie Vrijzinnige Verenigingen is een vzw die 37 lidverenigingen overkoepelt. Al deze verschillende verenigingen kennen een eigen ontstaansgeschiedenis en hebben verschillende functies: sociaal-cultureel vormingswerk, morele dienstverlening, jongerenwerking, studie en onderzoek, media, bibliotheekwezen...

Samen zijn deze verenigingen bereid om naast hun eigen specifieke doelstellingen een ruimer ideaal te dienen en zich te verenigen onder een gemeenschappelijke noemer: “niet-confessioneel”, wat betekent “niet gebaseerd op een godsdienst”. Het doel van de Unie Vrijzinnige Verenigingen is de uitbouw van die vrijzinnige niet-confessionele gemeenschap en het behartigen van haar belangen.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website:
www.demens.nu/nl/UnieVrijzinnigeVerenigingen

HVV – Humanistisch Vrijzinnige Vereniging

De Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging is een sociaal-culturele organisatie voor vrijdenkers. Wij verdedigen het recht op vrije meningsuiting en wij zetten ons in voor respect voor de wilsvrijheid van het individu.

Wij verdedigen de evolutietheorie van Darwin. Wij staan voor de gelijkwaardigheid van man en vrouw. Wij streven naar de scheiding van kerk en staat of van politiek en religie. Wij doen aan Vrij Onderzoek. Dat wil zeggen dat wij niet zomaar alles geloven. Wij willen de dingen zelf kritisch onderzoeken en dan onze mening vormen. Wij geloven in argumenten, niet in goden.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website:
www.h-vv.be

Huis van de Mens

Bij humanistische vrijzinnigheid staat de mens centraal. En mensen hebben mensen nodig. In het Huis van de Mens is iedereen welkom. De vrijzinnig humanistische consultants helpen je graag verder.

Je kan er terecht voor informatie, een luisterend oor (vrijzinnig humanistische begeleiding), de viering van belangrijke momenten in je leven (plechtigheden) en activiteiten (gemeenschapsvorming).

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website:
www.demens.nu/nl/HuisVanDeMens

Vrienden van het GO!

Deze vereniging heeft als doel Het Gemeenschapsonderwijs, nu het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, te promoten en te ondersteunen vanuit een humanistische en pluralistische visie. Onze verenigingen willen zich aldus duidelijk profileren als verdedigers van het officieel neutraal onderwijs alwaar plaats is voor elke filosofische overtuiging, en dit zonder onderscheid van rang, ras, stand, ...

Dit vormt immers de sterkte van het GO! en de meerwaarde ten opzichte van andere netten die zich soms 'vrij' noemen maar die wat filosofie betreft vertrekken vanuit één levensbeschouwing.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website:

www.vriendengo.be/vrienden

HVV – Aalst

De Humanistisch Vrijzinnige Vereniging—Humanistisch Verbond (HVV-HV) Aalst is een afdeling van de nationale vzw: HVV. We houden ons bezig met zingeving, kritisch omgaan met informatie en opvoeding. We doen dit door debatten, vormingen, culturele activiteiten te organiseren en mengen ons in het maatschappelijk debat.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website:

www.vrijzinnigaalst.be/hvv/hv/hvv/hv-aalst

HVV – Denderleeuw

HVV Denderleeuw werd opgericht door een groep vrijwilligers die uiteenlopende activiteiten organiseert: debat- en gespreksavonden, filmvertoningen, wandelingen, ... Ook aan het Feest van de vrijzinnige Jeugd en het Lentefeest voor de kinderen uit onze regio verlenen wij onze medewerking, net als voor acties van de leerlingen zedenleer in de scholen. Op al deze activiteiten is iedereen welkom.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website:

www.hvv-denderleeuw.be

HVV – OVM Denderstreek

HVV (Humanistisch-vrijzinnige Vereniging)- OVM (Oudervereniging voor Moraal) Denderstreek maakt deel uit van HVV-Nationaal en is een ledenvereniging met als hoofddoelstelling het organiseren van de overgangsfesten Lentefeest en Feest Vrijzinnige Jeugd. Het voortbestaan van de feesten wordt enkel gegarandeerd als de vereniging voldoende draagkracht heeft. Daarom ook dat de afdelingen Aalst en Denderleeuw hiervoor samenwerken. Wij krijgen ondersteuning van HVV-Nationaal, de VUB, deMens.nu en het HuisvandeMens in de vorm van subsidies, cadeautjes, voorbereiding of persoonlijke hulp tijdens de feesten zelf.

Regelmatig werken wij samen met de andere vrijzinnige organisaties uit de regio (HVV Denderleeuw, Huis van de mens, ...) voor gemeenschappelijke activiteiten. Er is een samenwerking opgestart met Humjos Aalst om meer activiteiten te kunnen organiseren en om ook de jongeren na hun Feest bij de vrijzinnigheid te blijven betrekken.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar de website:

www.vrijzinnigaalst.be/ovm-feesten/ovm

en de facebook pagina:

www.facebook.com/HVVOVMDenderstreek

Slot

Wij hopen dat deze infobrochure jullie de kans gegeven heeft om een glimp op te vangen van onze vrijzinnige gemeenschap. Indien jullie interesse hebben in deelname aan één van onze evenementen kunnen jullie mailen naar hvvovmdenderstreek@gmail.com voor meer specifieke en praktische informatie.

Bronnenlijst

Voor de samenstelling van deze brochure werden volgende bronnen geraadpleegd:

- ❖ Dekempe, T. & Simoens, S. *Lentefeest & Feest Vrijzinnige Jeugd – editie Oost-Vlaanderen*.
- ❖ *Over de fakkel en andere symbolen*, in Antenne, 28ste jaargang, themanummer 2.
- ❖ Unie Vrijzinnige Verenigingen, geraadpleegd op www.demens.nu/nl/UnieVrijzinnigeVerenigingen
- ❖ Humanistische Vrijzinnige Vereniging, geraadpleegd op www.h-vv.be
- ❖ Huis van de Mens, geraadpleegd op www.demens.nu/nl/HuisVanDeMens
- ❖ Vrienden van het GO!, geraadpleegd op www.vriendengo.be/vrienden
- ❖ HVV – Aalst, geraadpleegd op www.vrijzinnigaalst.be/hvv/hv/hvv/hv-aalst
- ❖ HVV – Denderleeuw, geraadpleegd op www.hvv-denderleeuw.be
- ❖ HVV – OVM Denderstreek, geraadpleegd op www.vrijzinnigaalst.be/ovm-feesten/ovm

Colofon

Deze brochure is bedoeld voor de familieleden en vrienden van feestelingen die in samenwerking met onze vereniging hun Lentefeest en Feest Vrijzinnige Jeugd vieren en kinderen die niet-confessionele zedenleer volgen in scholen die zich bevinden in de Denderstreek.

Samenstelling

Wouter Lox, voorzitter HVV-OVM Denderstreek

Tatiana Verhulst, bestuurslid HVV-OVM Denderstreek en leerkracht niet - confessionele zedenleer

Margot Troch, bestuurslid HVV-OVM Denderstreek

Redactie

Wouter Lox

Vormgeving en illustraties

Peter Uyttersprot

Druk

?

HET DENKEN

Het denken mag zich nooit
onderwerpen,
noch aan een dogma,
noch aan een partij,
noch aan een hartstocht,
noch aan een belang,
noch aan een vooroordeel,
noch aan om het even
wat, maar uitsluitend aan
de feiten zelf, want zich
onderwerpen betekent het
einde van alle denken.

- Poincaré